

Meerdeling

Met een nieuw jaar voor de boeg maak ik me ernstig zorgen om de diverse tweedelingen in ons land en de wereld. Voorbeelden zijn de tweedeling tussen jong en oud, tussen rijk en arm, tussen autochtoon en allochtoon, tussen singles en niet-singles, tussen werkenden met een vast contract en flexwerkers of zzp'ers, tussen gezonde en niet-gezonde Nederlanders, tussen stad en platteland, tussen exporterende en importerende landen en tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden. Laat ik deze tweedelingen met u doorlopen.

De Nederlandse bevolking vergrijsd; het aantal ouderen neemt toe. En zij krijgen het beduidend zwaarder dan de huidige ouderen. De lastenverzwaring als gevolg van de verslechterde overheidsbegroting, de verhoging van de AOW-leeftijd en de onzekerheid rondom de pensioenen treffen de toekomstige ouderen hard. En wat te denken van het feit dat ons beschaafde landje steeds meer armen telt en die ook nog eens te maken hebben met steeds langer durende armoede? Armoede komt beduidend vaker voor onder, niet-westerse, allochtonen, onder singles en onder werkenden zonder vast contract, en daarmee heb ik meteen een aantal van de volgende tweedelingen te pakken.

In Nederland hebben, niet-westerse, allochtonen over het algemeen een minder goede maatschappelijke positie. Veelal heeft dit te maken met een lager opleidingsniveau, slechtere beheersing van de Nederlandse taal en in sommige gevallen ook discriminatie. Hierdoor hebben allochtonen in het algemeen een lager inkomen en daardoor ook een grotere kans op armoede. Ook kent ons land steeds meer alleenstaanden. Onze nieuwe minister-president is daar een mooi voorbeeld van. Deze singles zijn er financieel gezien slechter van af dan niet-singles omdat ze alleen een huishouden moeten runnen. Daar komt bij dat singlemannen minder verdienen dan hun getrouwde sekse-genoten. Daarnaast neemt het aantal flexwerkers en zzp'ers, en daarmee kwetsbare werkenden, toe. Slechts veertig procent van de werkenden voldoet als gevolg daarvan nog aan het sjabloon van een fulltimer in loondienst. Naarmate de zekerheid voor vaste werknemers is toegenomen, is de onzekerheid van flexwerkers en zzp'ers tegelijkertijd juist vergroot. Zo komt armoede vaker voor onder flexwerkers en zzp'ers. Ook bestaan er grote gezondheidsverschillen in Nederland naar sociaal-economische achtergrond. Zo leven hoogopgeleiden langer en brengen ze meer jaren in goede gezondheid door dan laagopgeleiden. En deze verschillen worden almaar groter. Op langere termijn krijgen we te maken

met bevolkingskrimp aan de randen van Nederland en bevolkingsgroei in de Randstad. Het is vooral de eerder genoemde vergrijzing die ten grondslag ligt aan de krimp aan de randen van Nederland. Daar komt bij dat jongeren in deze gebieden steeds vaker wegtrekken naar centrale delen van Nederland vanwege studie en werk. Doembeelden van lege gebieden en spookdorpen duiken op.

De tweedelingen beperken zich niet tot Nederland, maar er is ook een langdurige, te grote mondiale onevenwichtigheid ten aanzien van handelsbalansen. Terwijl China en Noord-Europa er vrolijk op los exporteren, zuchten de Verenigde Staten en Zuid-Europa onder een groot handelstekort. Daar komt bij dat de economische crisis allerlei protectionistische reflexen oproept waardoor de landen nog meer tegenover elkaar komen te staan. In het algemeen worden de mondiale welvaartsverschillen alleen maar groter. De allerarmste landen worden genegeerd en krijgen niet de faciliteiten geboden om hun conditie te verbeteren. En hier speelt een andere tweedeling op de achtergrond, tussen mannen en vrouwen. Vrouwegezondheid blijkt namelijk het grootste verschil te markeren tussen rijke en arme landen.

Alsof de situatie al niet ernstig genoeg is, versterkt het beleid van het nieuwe kabinet de meerdeling. Het houdbaarheidstekort wordt niet opgelost, en daarmee wordt een deel van de rekening naar de toekomst doorgeschoven. De lage en middeninkomens worden gepakt. De sociaal-economische gezondheidsverschillen worden sterk vergroot. Het aantal werklozen neemt toe. Mensen in de volkswijken worden in de steek gelaten. Er wordt gekort op passend onderwijs, waarvan juist de meest kwetsbare kinderen de dupe worden. Allochtonen worden als tweederangsburgers beschouwd. Ons internationale imago loopt schade op. En er wordt gekort op ontwikkelingshulp.

Waarom maak ik me hier eigenlijk zorgen over? In een rechtvaardige wereld moet iedereen een fatsoenlijke levensstandaard en de kans om te slagen hebben. Bovendien vormt de meerdeling een bedreiging voor de economische groei. Zo legt nobelprijswinnaar Joseph Stiglitz een link tussen inkomensongelijkheid en de bankencrisis. Immers, geld ging van mensen die het uit zouden geven naar mensen die er roekeloze risico's mee namen. Met de meerdeling in onze Nederlandse en mondiale maatschappij stevenen we onherroepelijk af op de volgende crises.

Met mijn favoriete filosoof Loesje sluit ik dan ook graag af met een vraag: "Hoeveel rampen zijn er nodig om de mensheid te verenigen?"